

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

2 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 470

23-07-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

നദികളിലെ മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയലും ബോധവൽക്കരണവും

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ പി എസ് സുപാൽ, ശ്രീ പി. ബാലചന്ദ്രൻ, ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ, ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ പി .</p>	<p align="center">Shri Roshy Augustine (ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) നദികളിലെ മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയേണ്ടതിന്റെയും ഇതു സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണം നടത്തേണ്ടതിന്റെയും ആവശ്യകത ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നദികളിലേക്ക് മാലിന്യം എത്തിച്ചേരുന്നത് വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയാണ്. റോഡുകളോടു ചേർന്ന ഓടകൾ വഴി എത്തിച്ചേരുന്ന മലിനജലവും മറ്റു മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. കൃഷിയിടങ്ങളിൽ നിന്ന് മഴവെള്ളത്തോടൊപ്പവും അല്ലാതെയും എത്തിച്ചേരുന്ന രാസവളം/രാസകീടനാശിനികളും നദീജല ഗുണനിലവാരത്തെ ബാധിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം, നദികളിലേക്കും, നദീ കൈവഴികളിലേക്കും നിക്ഷേപിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തെയും നദിയെയും മാലിന്യ സ്രോതസ്സാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയുന്നതിനും നദീജലത്തിലെ മാലിന്യത്തിന്റെ തോത് കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി നടത്തുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനമാണ് നദികളിലെ നീരൊഴുക്ക് സ്ഥായിയാക്കുന്നതിനുള്ള തടയണ/റെഗുലേറ്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം. കൂടാതെ നദികൾക്ക് കുറുകെയുള്ള പാലങ്ങളിൽ നിന്ന് മാലിന്യം നേരിട്ട് നദികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനായി കമ്പിവല സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനവും സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഹരിതകേരളം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി പുഴകളും നീർച്ചാലുകളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളോടൊപ്പം അതിലേയ്ക്ക് മലിനജലം ഒഴുക്കി വിടുന്ന മാലിന്യക്കുഴലുകൾ അടപ്പിക്കുന്നതിനും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് തടയുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനകീയമായി ശുചിയാക്കിയ നീർച്ചാലുകളുടേയും പുഴകളുടേയും സംരക്ഷണത്തിനായി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ജനകീയ സമിതികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ജനകീയ സമിതികളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മാലിന്യ</p>

		<p>നിക്ഷേപത്തിനെതിരെയുള്ള ജനകീയ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി മലിനീകരണത്തിനെതിരെയുള്ള നിയമങ്ങൾ സാധാരണക്കാരൻ മനസ്സിലാക്കുന്ന തരത്തിൽ “ഹരിത നിയമങ്ങൾ” എന്ന പേരിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>നദികളിലെ മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയുന്നതിന് വകുപ്പ് പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(ബി) ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നദികളിലേക്ക് മാലിന്യം എത്തിച്ചേരുന്നത് വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയാണ്. റോഡുകളോടു ചേർന്ന ഓടകൾ വഴി എത്തിച്ചേരുന്ന മലിനജലവും മറ്റു മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. കൃഷിയിടങ്ങളിൽ നിന്ന് മഴവെള്ളത്തോടൊപ്പവും അല്ലാതെയും എത്തിച്ചേരുന്ന രാസവളം/രാസകീടനാശിനികളും നദീജല ഗുണനിലവാരത്തെ ബാധിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം, നദികളിലേക്കും, നദീ കൈവഴികളിലേക്കും നിക്ഷേപിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തേയും നദിയെയും മാലിന്യ സ്രോതസ്സാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയുന്നതിനും നദീജലത്തിലെ മാലിന്യത്തിന്റെ തോത് കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി നടത്തുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനമാണ് നദികളിലെ നീരൊഴുക്ക് സ്ഥായിയാക്കുന്നതിനുള്ള തടയണ/റെഗുലേറ്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം. കൂടാതെ നദികൾക്ക് കുറുകെയുള്ള പാലങ്ങളിൽ നിന്ന് മാലിന്യം നേരിട്ട് നദികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനായി കമ്പിവല സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനവും സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഹരിതകേരളം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി പുഴകളും നീർച്ചാലുകളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളോടൊപ്പം അതിലേയ്ക്ക് മലിനജലം ഒഴുക്കി വിടുന്ന മാലിന്യക്കുഴലുകൾ അടപ്പിക്കുന്നതിനും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് തടയുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനകീയമായി ശുചിയാക്കിയ നീർച്ചാലുകളുടേയും പുഴകളുടേയും സംരക്ഷണത്തിനായി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ജനകീയ സമിതികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ജനകീയ സമിതികളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മാലിന്യ നിക്ഷേപത്തിനെതിരെയുള്ള ജനകീയ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി മലിനീകരണത്തിനെതിരെയുള്ള നിയമങ്ങൾ സാധാരണക്കാരൻ മനസ്സിലാക്കുന്ന തരത്തിൽ “ഹരിത നിയമങ്ങൾ” എന്ന പേരിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p>

<p>(സി) ഇതിനായി നടപ്പുവർഷം എന്തെല്ലാം പരിപാടികളാണ് പരിഗണനയിലുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>		<p>(സി) ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നദികളിലേക്ക് മാലിന്യം എത്തിച്ചേരുന്നത് വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയാണ്. റോഡുകളോടു ചേർന്ന ഓടകൾ വഴി എത്തിച്ചേരുന്ന മാലിന്യങ്ങളും മറ്റു മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. കൃഷിയിടങ്ങളിൽ നിന്ന് മഴവെള്ളത്തോടൊപ്പവും അല്ലാതെയും എത്തിച്ചേരുന്ന രാസവളം/രാസകീടനാശിനികളും നദീജല ഗുണനിലവാരത്തെ ബാധിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം, നദികളിലേക്കും, നദീ കൈവഴികളിലേക്കും നിക്ഷേപിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളും നദീജലത്തേയും നദിയെയും മാലിന്യം സ്രോതസ്സാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയുന്നതിനും നദീജലത്തിലെ മാലിന്യത്തിന്റെ തോത് കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി നടത്തുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനമാണ് നദികളിലെ നീരൊഴുക്ക് സ്ഥായിയാക്കുന്നതിനുള്ള തടയണ/ റെഗുലേറ്ററുകളുടെ നിർമ്മാണം. കൂടാതെ നദികൾക്ക് കുറുകെയുള്ള പാലങ്ങളിൽ നിന്ന് മാലിന്യം നേരിട്ട് നദികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനായി കമ്പിവല സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനവും സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നു. ഹരിതകേരളം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി പുഴകളും നീർച്ചാലുകളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളോടൊപ്പം അതിലേക്ക് മാലിന്യം ഒഴുക്കി വിടുന്ന മാലിന്യക്കുഴലുകൾ അടപ്പിക്കുന്നതിനും മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് തടയുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനകീയമായി ശുചിയാക്കിയ നീർച്ചാലുകളുടേയും പുഴകളുടേയും സംരക്ഷണത്തിനായി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ജനകീയ സമിതികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ജനകീയ സമിതികളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മാലിന്യ നിക്ഷേപത്തിനെതിരെയുള്ള ജനകീയ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി മലിനീകരണത്തിനെതിരെയുള്ള നിയമങ്ങൾ സാധാരണക്കാരൻ മനസ്സിലാക്കുന്ന തരത്തിൽ “ഹരിത നിയമങ്ങൾ” എന്ന പേരിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p>
<p>(ഡി) നദികളിൽ മാലിന്യ നിക്ഷേപം നടത്തുന്നവർക്കെതിരെ നിയമ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ വ്യവസ്ഥയുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>		<p>(ഡി) 2003 ലെ കേരള ജലസേചനവും ജലസംരക്ഷണവും നിയമപ്രകാരം ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കുന്നവർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കാനും പിഴ ഈടാക്കാനും കഴിയും. ഇത് കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും ശിക്ഷ/പിഴ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി 2018 ൽ നിയമം ഭേദഗതി വരുത്തുകയും (2018 ലെ കേരള ജലസേചനവും ജലസംരക്ഷണവും (ഭേദഗതി) നിയമം) ശിക്ഷ/പിഴ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും</p>

		<p>ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിൻ പ്രകാരം പോലീസ് അധികൃതർക്ക് നൽകുന്ന പരാതിയിൻമേൽ അന്വേഷണം നടത്തി ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതിയിൽ കേസ്സ് ഫയൽ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മൂന്ന് വർഷം വരെ തടവും പരമാവധി രണ്ടു ലക്ഷം രൂപ പിഴയുമാണ് കുറ്റക്കാർക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ ജല മലിനീകരണ(നിയന്ത്രണവും നിവാരണവും) നിയമം 1974, വകുപ്പ് 43 പ്രകാരം ഒന്നര വർഷത്തിൽ കുറയാതെ 6 വർഷം വരെ നീളാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് 1994, വകുപ്പ് 219(എസ്), വകുപ്പ് 219 (റ്റി) കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994, വകുപ്പ് 340 (എ) എന്നിവ പ്രകാരം കുറ്റസ്ഥാപനത്തിൻമേൽ 10000 രൂപയിൽ കുറയാതെയും ഇരുപത്തി അയ്യായിരം രൂപയിൽ കവിയാതെയുമുള്ള പിഴയും ആറ് മാസത്തിൽ കുറയാതെയും ഒരു വർഷത്തിൽ കവിയാതെയുമുള്ള കാലത്തേയ്ക്ക് തടവും നൽകി ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.</p>
<p>(ഇ) ഹരിതകേരള മിഷൻ, ജലവിഭവ വകുപ്പ്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ പുഴകളെയും തണ്ണീർത്തടങ്ങളെയും കുളങ്ങളെയും വീണ്ടെടുക്കാൻ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി വെളിപ്പെടുത്താമോ?</p>	<p>(ഇ) ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ "ജലസമൃദ്ധി"യാണ് ജലസേചന വകുപ്പിൻ കീഴിൽ വരുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിനുമായി വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ടമെന്ന നിലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനാടിസ്ഥാനത്തിൽ "സംയോജിത നീർത്തട പ്ലാനുകൾ" തയ്യാറാക്കുകയും, കുളങ്ങൾ/ നീർച്ചാലുകൾ/തോടുകൾ/പുഴകൾ എന്നിവയുടെ ശുചീകരണവും സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കലും നഷ്ടപ്പെടുപോയ നീരൊഴുക്ക് വീണ്ടെടുക്കലും ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികൾ വിവിധ വകുപ്പുകൾ/ ഏജൻസികൾ/ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ/ പൊതുജനപങ്കാളിത്തം എന്നീ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ നിർവ്വഹിക്കാനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കഴിഞ്ഞ നാലു വർഷക്കാലത്തിനുള്ളിൽ ആകെ 412 കി.മീ പുഴകളും 45,736 കി.മീ തോടുകളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചു. 1,013 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിർത്തട പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും 105 ബ്ലോക്ക് തല നീർത്തട മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും 60,116 ഏക്കർ വൃഷ്ടി പ്രദേശ പരിപാലനം നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 62,921 കിണറുകൾ റീച്ചാർജ്ജ് ചെയ്യുകയും 23,158 കിണറുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും 13,942 കിണറുകൾ നവീകരിക്കുകയും 18,883 കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും 25,241 കുളങ്ങൾ നവീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p>	

നീർച്ചാലുകളുടെ ജനകീയ വീണ്ടെടുപ്പ് ലക്ഷ്യമിട്ട് ഹരിതകേരളമിഷൻ 2019 ഡിസംബറിൽ ആരംഭിച്ച 'ഇനി ഞാനൊഴുകട്ടെ' കാമ്പയിനിലൂടെ മാത്രം മൂന്ന് ഘട്ടങ്ങളിലായി സംസ്ഥാനത്തെ 10,253 കി.മീ ദൂരം നീർച്ചാലുകളും തോടുകളും ശുചീകരിച്ച് നീരൊഴുക്ക് സാധ്യമാക്കി. സംസ്ഥാനത്ത് ഇത്തവണ കാലവർഷത്തിൽ കോട്ടയം, ആലപ്പുഴ ഉൾപ്പെടെ വിവിധ ജില്ലകളിൽ പെയ്ത അതി തീവ്രമഴ കാരണമുണ്ടായ വെള്ളക്കെട്ടിന്റെ തുടർച്ച കറുത്താൻ ഇത് സഹായകമായി. മത്സ്യക്കൃഷി, കുളം - കിണർ- തോട് നീച്ചാർജ്ജിംഗ്, കുടിവെള്ളം തുടങ്ങിയ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പാറ കാറികളിലെ ജലം ഉപയോഗിക്കാനുള്ള പദ്ധതി പല സ്ഥലങ്ങളിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുളങ്ങളിൽ സ്കെയിലുകൾ സ്ഥാപിച്ച് ജലലഭ്യത കണക്കാക്കുന്നതിന് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. സംസ്ഥാനത്ത് ഏറ്റവും ജലക്ഷാമം അനുഭവിക്കുന്ന നാല് ജില്ലകളിൽ ബന്ധാര മാതൃകയിലുള്ള വേനൽക്കാല ജലസംഭരണികൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ